

ONOMÀSTICA DE CARCAIXENT

Victor OROVAL TOMÀS

El terme de Carcaixent (59 Km², meitat muntanya i meitat plana al.luvial) presenta vestigis de població des del Neolític, a la zona dels alts, de més fàcil defensa amb les armes primitives, i a la terra baixa, fàcilment conreable. Tanmateix, els testimonis escrits que directament i nominalment es refereixen al seu territori i als seus habitants no ens duen més enllà de mitjan segle XIII. Això no obsta que alguns dels topònims que comprén puguen ser d'origen pre-indoeuropeu, com pensen alguns, i, en tot cas, molt anteriors a la Reconquista.

Espigolant, primer, en la documentació més antiga que coneixem («Llibre del Repartiment» i altres documents de la primera època, emanats de la cancelleria reial) i despuntant, després, a partir dels segles XIV i XV, les actes del Consell i la documentació fiscal (llibres de la peita, repartiments del morabatí, dels «donatius e serveys» votats per les corts generals i de l'«Equivalente», els padrons de riquesa, etc.) que es conserven en els arxius municipals de Carcaixent i d'Alzira i en el del Regne de València; els actes de litigis que es conserven en els mateixos arxius citats i en l'Històric Nacional de Madrid; els llibres sacramentals de l'arxiu parroquial de Carcaixent que es conserven des del segle XVI, escriptures públiques antigues de partició d'herència i altres negocis i, finalment, ja dins l'època estadística, amillaraments, cadastres, censos i padrons, plans del terme i de la població elaborats pel municipi, per l'«Instituto Geográfico y Estadístico», després «Geográfico y Catastral», i pel «Servicio Geográfico del Ejército», etc., el comunicant ha arplegat unes quatre mil fitxes relatives als noms de lloc (rurals i urbans), i noms de persona (de pila, cognoms i sobrenoms) del territori i la població del nostre municipi amb la data del primer document en l'ordre cronològic on hem trobat cada nom i les seues diferents formes i grafies; material sobre el qual intentem elaborar un «onomasticon» d'aquest poble del qual, prèvia la interpretació i classificació dels noms, hom puga extraure els ensenyaments que l'onomàstica pot oferir, dades d'interès històric, social i psicològic, dades d'interès lingüístic i demogràfic per a la història econòmica, política, cultural, etc., i que ajuden a corregir els errors i barbarismes que en l'aspecte que aci ens interessa figuren en la cartografia oficial i en els registres dels organismes públics.

Aquest treball no és encara conclús, però n'és una primícia el següent resum de toponímia local, que el comunicant té l'honor de presentar en aquest col.loqui d'onomàstica.

A escala municipal, classifiquem com a topònims majors els orònims i hidrònims que transcendeixen els límits del terme, les divisions majors del territori municipal, els noms de llocs habitats

que existeixen o existiren dins aquests límits i els dels confinants que toquen i delimiten el nostre territori, amb el qual es relacionen íntimament per l'ús quotidià que en fa la població al formar part de topònims interiors: camins, recs, grans dominis territorials, etc. Dels topònims més rellevants que ja han estat objecte d'estudis especials, ens limitem a fer-ne esment sense més que afegir en algun cas notes de fonètica i morfologia del parlar local.

La resta dels noms recollits ací cauen dins el domini de la toponímia menor.

Unes notes prèvies ajudaran al lector a comprendre millor el que diem a continuació:

- (1) Sempre que és viu entre els catalanòfons locals el topònim autòcton, prescindim de les traduccions imposades oficialment. Quan donem un topònim en castellà, és perquè no el coixem escrit ni parlat en la nostra llengua.
- (2) Els números entre parèntesi a continuació del nom corresponen a la data del document més antic on hem vist el topònim. Quan aquest només ens consta per l'ús que se'n fa actualment en la llengua parlada i en la documentació contemporània, no hi fem cap indicació cronològica.
- (3) Quan el significat del topònim és obvi, o es pot consultar fàcilment en obres disponibles, com els diccionaris d'ALCOVER-MOLL i de COROMINES, les toponímies de DAUZAT, ROSTAING, M. PIDAL, ASÍN, C. BARCELÓ, MOREU-REY i altres estudis d'onomàstica generalment coneguts, ens limitem a consignar-lo pura i simplement si no podem afegir alguna particularitat d'interés.
- (4) Llevat dels casos en els quals el topònim al·ludeix a una particularitat topogràfica o ecològica, el determinant que l'acompanya és quasi sempre un antropònim corresponent a un posseïdor que pertany a un dels llinatges arrelats en Carcaixent des dels temps primitius de la seua història.
- (5) Quan existeixen diverses formes o grafies, consignem en primer lloc la que estímem genuïna o consagrada per l'ús, que sol ser la primitiva, i a continuació, per ordre cronològic, les altres que ens són conegudes per ara, incloent-hi les deformacions aberrants que ha sofert el topònim en l'ús popular i els barbarismes que figuren en els cadastres i la cartografia oficial. En tot cas, generalment, la primera data de cada grafia no suposa que pose fi a la forma anterior i introdueixca la nova de manera exclusiva. Quasi sempre hi ha un període més o menys llarg de vacil·lació i alternança.

Al final, com apèndix d'aquesta comunicació, donem dues llistes de topònims ordenades alfabèticament corresponents a l'àrea rural i a la urbana, respectivament, del municipi.

TOPÒNIMS MAJORS

Orònims, hidrònims i divisions principals del territori

La Muntanya (1387). *Lo Realench* (s. xv). La Muntanya del Realenc. Aiguavés occidental del muntanyam de Valldigna que ocupa quasi una meitat de la superfície del terme a la part de llevant.

La Serratella (1570). *La Serretella* (1883) Topònim mossàrab segons COROMINES, pel qual hom designa un illot orogràfic de poca altura, a l'oest del Realenc, del qual apareix superficialment separat per un replanell de dipòsits al·luvials i col·luvials.

La Serra apel·lada de Alazarch (1454). *Serra de Alasdrach* (1505). *Serra de Alasrach* (1570). Topònim desaparegut, esmentat amb motiu de diversos negocis jurídics sobre determinats drets reals, no pareix que tinga cap relació amb la revolta del cabdill musulmà d'aquest sobrenom. Hi ha diversos *al-Azrâq* en l'antroponímia aràbiga valenciana. Vegeu C. BARCELÓ: *Minorías islàmicas...*, pp. 79, 289, etc., i J. RIBERA: *Disertaciones, II*, 298. De fet, tinc documentat en 1507 un Mahomat Alazrach amb propietats en el territori de Montortal.

La Vall d'Aigües Vives (1450). Al vessant nord de les Muntanyes del Realenc. Va des del *Cantal Gros* (antigament *Tormo Croat*, per sustentar una creu terminal) fins el *Portitxol de Valldigina*. Li donà nom l'abundància de fonts que la dotaven antigament d'aigua suficient com per poder conrear-hi camps d'arròs.

Lo riu de Xuquer (1382). «[...] sobre los assuts del riu de Chuquer [...]» (1330). *Juquer* (1654). *Xúquer*. La inicial d'aquest topònim, en el parlar local, es pronuncia generalment amb articulació palatal africada sorda. La grafia *Juquer* és un hàpax en la documentació coneguda. *Chuquer* en 1330 és també raríssim.

Barranc de Barcheta (1570). En una altra descripció del mateix baldufari apareix amb la grafia *Bargeta*. Sembla un hàpax. A diferència dels nombrosos barrancs de muntanya que referim més avant, aquest és un rierol que sempre duu aigua discorrent de sud a nord per la plana baixa del terme. El més probable és que el nom sia degut al fet d'haver atribuït el naixement al territori del poble el nom del qual l'acompanya, anomenat ja en el Repartiment, literalment, Barcheta: «*alcheriam que dicitur Barchetam in termino Xative*» (1248). S'ha dit també B. de l Molí (1570) i B. de Cugullada (1631).

Barranc de Gaianes. Recull aigües del vessant occidental del Realenc, recaent sobre la població i les aboca al B. de Barxeta. Ignore la motivació del seu apel·latiu. Sembla arbitrari. D'altra banda, no el tinc documentat més que de dates recents d'aquest mateix segle.

Barranc del Quadró (1906). En la plana al·luvial. Quadró és una parcel·la de terra de conreu de certes característiques.

Barranc del Riu Sec (1843). En la plana al·luvial. Nasqué d'una mutació de llit del Xúquer per estrangulació d'un meandre i d'ahí li ve el nom.

L'Horta. Les terres de la part occidental del terme que reguen de séquia, compreses en la plana al·luvial.

Els Horts. Les terres de la part oriental, més altes, que reguen de pou.

Llocs habitats

Carxaxen (1268). *Carxaxent* (1382). *Carxaxent* (1581). En 1248, el Llibre del Repartiment consigna una donació de terra «*in alcheria que dicitur Carcasneu*», nom que s'hi repeteix en igual forma altres dues vegades pels mateixos dies. Tant CHABÁS com l'arabista RIBERA interpretaren esta grafia com una deformació del topònim Carxaxén. En realitat, *Carcasneu* és una grafia isolada i estranya que ja no apareix en cap altra part. *Carxaxén*, en canvi, apareix documentat dins del mateix segle del Repartiment i roman fins els nostres dies sense altres alteracions que les pròpies de l'evolució general de la llengua. Pel sufix *-en* ha estat classificat aquest nom com un topònim d'ascendència romana, procedent d'un hipotètic «*fundus carcassianus*», és a dir, propietat d'un *«*Carcassius*» (M. PIDAL, COROMINES, S. GUARNER, MOREU-REY, etc.). Alguns, atenant a l'arrel

preindoeuropea /kar-/ o pensant que el sufix primitiu és -ent, li atribueixen una ascendència ibèrica.

Ternills (1258). *Alcarie de Ternils* (1381). *Ternjls* (1398). *Loch de Ternils* (1453). Amb aquest topònim succeeix una cosa semblant a la que veiem en Carcaixén: en el Repartiment apareix sota la grafia de *Ternales* (1242), forma que ja no hem vist en cap altre lloc. COROMINES el classifica com a mossàrab. Centre religiós de les nostres terres durant la Baixa Edat Mitjana, es despobra totalment a les darreries del s. XVI, quedant com a nom d'una partida rural fins al XVIII, quan hom dedica a Sant Roc el temple que havia estat la seua parròquia, únic edifici que queda de l'antic poblat. Aleshores hom el recorda encara com «*Partida de Sant Roch o dels Ternils*». Però no tarda a ser oblidat totalment sense quedar-ne més que un record històric i la *Partida de Sant Roch* (1772) que comprén les terres que constituïren el seu terme.

Benivaire. *Benibarden*, *Benivarden*, *Benavayre* (1248). *Benaveyra*, *Benavayre*, *Benivayre* (1249), tots ells referits en el Repartiment a una «*alcheria Aliazire*». *Benibardeny* (1369), *Benibar-dey* (1505), coexisteixen pel mateix any, en distintes inscripcions, amb *Benjvayre*, *Benivayre* i *Benivaire*. És evidentment un dels nombrosos gentilicis àrabs disseminats com noms de lloc per tot aquest sector del Regne de València. De fet, tenim documentats a principis del segle XVI diversos propietaris del terme d'Alzira, al qual pertanyia llavors Carcaixent, de nom Bardey: «*Jucef Bardey fill de Alj Bardey*», «*Mahomat Bardey*», «*Azmet Bardey*», etc. Probablement fou un dels seus avantpassats l'epònim de la «qarya» a la qual es refereix aquest topònim multiforme, si no és que es tracta de diverses alqueries, cosa gens probable donat que mai no s'adjudica tot el territori de la «qarya» a un sol donatari, sinó en parcel·les a diverses persones. En 1439 tenim documentat «*Alqueria de Benivayre*» i en 1473, «*Alqueria de Benibardey*». Finalment, tenim un «*Benivayren*» en 1678.

Materna i *Vilella* són dues alqueries documentades en el Llibre del Repartiment, les quals deixaren de ser ben aviat nuclis de població per convertir-se en meres partides rurals compartides entre Alzira i Carcaixent a partir del segle XVI. De clar ascendent romà, no deixaren per això de comptar entre els propietaris de les seues terres alguns musulmans. Per exemple, en el baldufari de 1570 tenim immatriculats Çalem Moro, Mahomat Cheyo i algun altre. COROMINES classifica *Vilella* com topònim mossàrab.

Cogullada (1316). El *loch de Cogullada* (1382). *Cugullada* (1524). *Cugullà* (1603). *Cagullada* (1623). *Coullà*, *Cauullà*, *Cullà*, en el parlar local. La forma «*Cugullada*» és rara fins les darreries del segle XVI i sembla, pel caràcter dels documents en què és usada preferentment, un tribut al cultisme. Del ll. °*cuculliat* (= tossal), l'ètim concorda amb la particularitat topogràfica del solar sobre el qual s'edificà el poblat, en un relleu sense dubte més contrastat en l'època de la seua fundació quan els dipòsits al·luvials no tenien la potència ni l'horitzó actuals. Segons SANCHIS SIVERA, fou una alqueria prou important del temps de la dominació àrab. L'historiador local FOGUÉS JUAN afirma la seua existència en el segle VIII.

Benimaclí. «*Lloc de Benimaclj*» en 1382, durant el segle XV encara figuren entre 32 i 25 veïns cristians contribuents per la peita i pel morabatí. Finalment es despobra i en 1520 ja no és més que una partida rural: la *partida de Benimaclj*. Carme BARCELÓ identifica aquest topònim amb el «*Benimaçlet*» (1241) del Repartiment i, coincidint amb ASÍN PALACIOS, creu que és l'àrab /*Bani Makhlàd*/. En tot cas, sembla prou clar que és un gentilici d'aquesta llengua. En la cartografia i els registres oficials figura deformat: Benimachí, Benimadí, Beniameli i Beniamell.

La Barraca. Caseriu en el vessant nord del Realenc fundat sota el nom oficial de *Santa Maria d'Aigües Vives* (1796). Precedents: *Santa Maria d'Ayguia Viva* (1268), «*granja dels frares de sent Agostí eo Barraca*» (1629), apel.latiu més complet en altre lloc del mateix document, on referint-se a la mateixa granja afegeix que també és «*dita la barraca de Senedo*». Dins del mateix s. XVIII tenim documentat, a més, «*La Barraca de Carbonell*». Al.ludeixen aquests topònims al tipus d'habitatge que en aquell lloc tenien els antics arrendataris de les terres del convent. *Barraques d'Aigües Vives* alterna, des de 1760, amb *Barraca d'A.V.* que acaba prevalent sobre la forma plural.

Les Barraques (1604) o *Barraques del Camí de la Montaña* (1611). *Santa Bàrbera* o *Barraques darrere el Camí Real* (1615) i *La Muntanyeta* (1906) foren, primer, tres nuclis de població caracteritzats, els dos primers, per l'al.ludit tipus d'habitatge, separats del casc urbà de Carcaixent per terres de cultiu despoblades, ara soldats al dit nucli com a barris del mateix poble.

Fronters que toquen i delimiten el nostre terme municipal

Aliasira, Aliaçira, Aliazira (1240-1249). *Aliesira, Algesira, Algezira* (1243-1249). *Alzira* (1511). *Alcira* (1706). Aquesta última grafia, ressò tardà de l'apitxament del parlar local de la vila, es generalitza entre finals del segle XVIII i començaments del XIX, amb franc predomini des del segon terç d'aquest últim segle. Més rarament, també *Alsira* (1783).

Benimuslem. Benimoçle i Benimuçle (1244). *Benimuslin* (1248). *Benimuzlem* (1418). *Beniburlem* (dialectalisme vulgar en el parlar de Carcaixent, en retrocés).

Alberic. Alberit (1244). *Alberich* (1273). *Albarich* (1321). *Alberic* (1797).

Castelló de Xàtiva (1248). *Castelló de la Ribera. Vilanova de Castelló. Castelló*.

Pobla Llarga. Pobla d'Esplugues (s. XIV). *Pobla de Torre Formosa i Pobla de l'Ardiaca* (1401-1405): «*lo loch de la pobla de Torre formosa al. del Ardiaca*». Ardiaca = archidiaca (<ll. *archidiaconus*) era la dignitat eclesiàstica del primer senyor d'aquest lloc.

Rafelguaraf. Raffalgarap (1481). *Raffalguarab* (1493). *Rafalgarab* (1499). *Rafalguaraff* (1535). *Rafelgoraf* (1638). *Rafelguarab* (1699). *Rafelvorap* (dialectalisme local).

Xàtiva (1243). *Exàtiva* (1248). *Aixètiva* (dialectalisme local).

Simat de Valldigna. Simat (1450). *Cimat* (1500).

Benifairó de Valldigna (1536). «*Benihayro in valle de Alfandech de Marignen*» (1248). *Beniayroy* (1248), *Beniayron* (1249).

TOPÒNIMS MENORS

Partides rurals

Divisions territorials internes que es reparteixen tota l'extensió del terme, sense coincidir amb els polígons cadastrals.

El paisatge agrari de Carcaixent ha canviat profundament al llarg de la seua història i al compàs d'aquests canvis ha canviat també el nom de diverses parts del seu territori. Tanmateix, continua vigent gran part de la seua toponímia antiga, especialment la que es refereix a particularitats topogràfiques i altres aspectes no afectats pels canvis més que d'una manera superficial i que encara

continuen la seua funció d'orientar i localitzar coses i fets. Ací fem relació de tots els topònims coneguts per l'ús actual i per la documentació històrica.

Lo Abellar (1570). *Territori de El Avellar* (1739). Desaparegut.

Els Alberells (1758). *Els Albreills* (1883). *Els Abrells*.

Els Àlbers (1570). Desaparegut.

L'Alburgí (en 1248, rahal, heretat i molí). *Lo Alborgí*, territori de —(1505). *L'Alborgí*. En plans i mapes oficials, «El Alburchil».

Lo Alfaç, territori de —(1458). Desaparegut. *Lo Alfàs o Alborgí* (1505).

Les Algoleges (1453). *Les Algoleges de Alborgí* (1492). *Les A. de Torre Murada al Mas del Borreguello* (1505). *Les A. de Benimaclí*, —*de Benivayre*, —*les A. Grans*, —*les A. Majors*, —*les A. Majors deve Sent Sabastià* (sic), —*les A. de Sent Sabastià*, tots en 1570. En registres i plans actuals, Argoleges, Argoleches i Argaleches. «*Alcoleja (...) quiere dezir en aravigo (...) tierra cerca del Rio, de la palabra Alhueleja*» (ESCOLANO: Década, 1b.IX, cap. XXXXIII.2). Segons COROMINES, «alcoleja, sector de terra d'al.luvió vora riu, ve de l'àr. *wāldga*, recolzada d'un riu», definicions que corresponen exactament a la naturalesa d'estes terres, situades a la vora dreta del Xúquer, el curs del qual fa per ací diversos meandres.

L'Almenara, partida de —. «*Afronta ab Barranch de Barcheta*» (1691). *L'Armenà* (dialectalisme local). És l'almenara del molí de l'Empedrat, recentment desaparegut. De l'àr. *al-mānhar*, canal o llit d'un corrent d'aigua, avui és una comporta en ruïnes que regulava, en una bifurcació de braços a distint nivell, el corrent del braç superior del Barranc, utilitzat antigament pel dit molí com a força motriu.

Les Capçades de l'Alcanència (1458). Desaparegut. Capçada (<ll. *capitiata*) tenia ací el sentit més probable de darrer bancal, bancal del cap, aigües avall.

L'Alquibla (1505). *L'Alquibla de l'Alborgí* (1512). Desaparegut. De l'àr. *al.qibla*, el migjorn o surest, punt vers el qual deuen orientar-se els musulmans a la pregària.

L'Argamassa de Benivayre (1505). Argamassa, en el nostre cas, significava amb tota probabilitat, brossegar o extensió de terra poc cuidada o erma, destinada potser al bestiar del propietari. Tenim documentades, a més, les següents: *L'Argamassa d'en Drago o dels Censals*, —*de Beniveyra*, *la de Na Febrera*, *la de Na Serra*, *l'Argamassa o Marge de la Olivera*, *la del Pla de la Hueta*, *la de Terra Murada*, *l'Argamassa*, sense altre determinant, totes en 1570.

L'Arrossar (1812). Antiga partida de La Barraca. És un testimoni d'haver-hi abundat les aigües en temps passat més que ara.

L'Assagador (1570). D'assagar = anar en fila. Via pecuària estreta on el ramat no podia escampar-se. N'hi ha documentats uns quants des del segle XVI. *L'Assagador de la Bassa Pregnana*, *elde la Bassa del Rey*, *el de Cogullada*, *el de Pobla Llarga*, *el del Puig Gros*, *el de Santa Bàrbera*, *el de la Xintena*. No cal dir que tots ells corresponen a temps passats de la ramaderia i que hui no en queda més que el nom, com a partida rural, i no de tots.

Partida de Santa Bàrbera (1883).

Partida de la Barqueta (1750). Situada vora riu, el seu nom sembla al.ludir a una barca que, a falta de pont, passava gent a l'altra vora. En 1745 hi ha documentat el «*Camí de la Barca*».

Territori del Barranquet d'en Griffa (1453). En 1505, tenim *Barranquet de Cogullada, B. dels Calciners* i *Territori del Barranquet*. I en 1856, *Partida del Barranquet*. Barbarismes de la documentació oficial, gràfica i escrita: Barranquete, Barranquillo i Barranquel.

Partida de la Barcella i també *del Barranc de la Barcella* (1883). Sembla motivat per l'existència d'una parcel·la de terra cultivada característica del paratge en temps posteriors a la Reconquesta. Al Llibre del Repartiment es consigna alguna donació de «*unam barcellam terrae*» (barcella < ll. vg. *particella* amb pronunciació arabitzada).

Partida de Bonastre (1883). —*de Boscà* (1883). —*de la Bosarta* (1906). Del nom d'un gran terratinent.

Partida del Bosquet (1883). Caracteritzada per una petita arbreda o plantació d'arbres no fruiters.

Partida dels Cadufos (1505). *P. dels Cadufs* (1570). Es relaciona amb una conducció d'aigua característica.

Territori de la Calçada. La Calçada de Carcaxent. La C. de Cugullada. Territori de les Calçades. Tots documentats en 1570, fan referència a la calçada romana que s'esmenta en el Llibre del Repartiment (en les donacions d'Alzira) i en la Crònica de Jaume I o *Libre dels Feys*.

Partida de El Calciner (1570). —*dels Calciners* (1883). Dels que feien calç en els forns que hi havia al peu de la muntanya.

El Canader, partida de (1790). Tenim documentat ací un propietari En Canader en l'any 1505. Exactament deu ser *partida d'En Canader*.

Territori de la Canal (1570). Nom d'una heretat ben documentada.

Partida del Cantal Gros (1754). Antigament *Tormo Croat*, un penyal que sustentava una creu terminal, a l'entrada de la Vall d'Aigües Vives per l'Estret.

Partida de la Capella (1570). Pensem que pot referir-se a l'ermita de Sant Sebastià que hi hagué en mig de l'Horta.

Partida de la Carrasca dels Morts (1758). *P. de la Carrasqueta de la Creu* (1812). El nom d'aquestes alzines va acompanyat d'un altre determinant perquè en l'època en què apareixen aquests topònims hi havia moltes carrasques per ací.

Lo Castell, territori vulgarment appellat — (1505). Topònim equivoc que fa pensar en un castell que no existí. El propietari actual del camp en la data indicada «*hac-lo de.n Anthoni Castell*». Es tracta, doncs, d'un antropònim.

Partida de la Castellona (1505). De l'antropònim Castelló.

Partida del Cementeri (1906). On estava el cementeri vell.

Partida dels Censals. Terres donades originàriament a cens. Tenim documentats en 1570 els *Censals dels Frares de Vallidigna*, els *Censals d'en Rovira* i els de *Ternils*. Per un fenomen de fonètica sintàctica que es repetirà en el cas de Els Cent, tenim en 1630 *El Censals*: «*[...] in termino dicte ville de Carcaixent in partita vulgo dicta del Censals [...]*». Actualment es diu Els Censals, sense més.

El Cent. Terme de Cent (1275). Lochs del Cent: «*Cogullada, Carcaxent, Ternils, Benimaclí, lochs del Cent...* (tots) *aldees eo alqueries de Algezira*» (1338). *La partida del Cent* (1367). *La Or-*

ta del Cent (1382). «*los lochs e alquerjes situats en la orta dels cent, ço es ternills, benjmacli, cogullada e carcaxent*» (1453). *La partida appellada dels Cent* (1473). La diferència entre *del Cent* i *dels Cent* sembla que no és més que un fenomen de fonètica sintàctica. Segons SANCHIS GUARNER, quan el Repartiment «a Alzira foren assentats un centenar de catalans i aragonesos amb alguns navarresos i jueus». En les seues demandes de concessió de la hidalguia, les famílies d'arrels més fondes (Talens, Armengols, Giberts, Albeldes) en la prova de puresa de sang, a finals del segle XVII, afirmen que «[...] *son de las que quedaron en la presente villa de Carcaxente* (d'aquells) *que vinieron en servicio del serenissimo señor Don Jayme el Conquistador de felis recordacion en la conquista de este Reyno de Valencia* [...]». És una tradició de la que no hi ha prova plena. Després de tot, el nom Orta del Cent o dels Cent ha desaparegut sense deixar més rastre que el nom d'una séquia que es diu de l'Horta per excel·lència entre totes les altres que també són de la zona del terme anomenada horta en general.

Territori de les Clotes (1570). *Les Clotes de Cugullada*. *Les C. de Ternils*. *Les C. de Benimaclí* (1570). *Partida de les Clotes* (1844).

Els Colmenars (1906). Castellanisme per «abellars».

Territori del Colomer (1570). Probablement d'en Colomer, llinatge documentat en Carcaixent des del segle XV, encara que no és segur per tal com el mateix any figuren també com a partides *Els Colomers d'en Lucas* i *Els d'en Guarri*.

El Coll (1453). No identificat.

Territori de la Coma (1570). A més, hi ha diversos titulars d'altres comes: *La Coma de Na Albelda*, *la dels Carrascals*, *la d'en Coll*, *la de Cugullada* i *la del Puig Coniller*, totes elles documentades el mateix any que la primera, i *la de Carcaxen* documentada en 1458. Tots ells corresponen a paratges de la plana caracteritzats pel que ací es diu terra de coma: molt humida i excessivament compacta. Quan ací es vol dir d'una cosa que és molt dolenta, és freqüent oir que és més roïn que la terra de coma.

Els Comuns (1570). Per uns terrenys que foren béns d'aprofitament general dels veïns.

Partida del Convent (1906). El C. d'Aigües Vives.

Partida de les Coves (1636).

P. del Cremat (1812). Per un memorable incendi forestal en el Barranc de la Barcella.

P. de la Creu del Moll (1739).

P. de les Coves de l'Almàssera (1734). Almàssera d'oli.

Lo Delmari de Ternils, partida de (1570). Terres gravades especialment amb el tribut del delme.

Partida de l'Empedrat (1883). On estava el molí d'aquest nom.

Les Eres, partida de (1570). Hi havia les e. de Carcaxent, les de Cogullada, les de la Coma i les de Ternils.

Lo Sbarraquador del Alborgí (1570). Lloc on s'abocaven al barranc les aigües que movien el molí.

El Escorial. Al confí SE amb Xàtiva. Sembla topònim imposat arbitràriament pel topògraf i sense sentit.

Partida del Stallador (1505). *P. dels Stalladors* (1570). Per l'estallador o estalladors que hi havia per tancar i obrir el pas de l'aigua de reg.

El Stret d'Aygues Vives (1505). Pas de la Vall d'Aigües Vives a La Ribera. *Estrecho de Aguas Vivas* (1779). *Partida de l'Estret* (1883).

La Falsia (1883). Paratge on és el barranc que rep el nom de l'abundància d'aquesta planta: *la falzia* de pou.

Partida de la Febrera o de Na Febrera (1570). Propietària del llinatge Febrer. En Carcaixent no el tinc documentat fins el 1623. Potser abans residiria en Alzira.

Partida del Femeret. Per un petit depòsit de fem de suficient permanència.

Territori del Figueral (1570). Caracteritzat per la presència de nombroses figueres. Els figuerals són nombrosos durant alguns segles. Se citen principalment els *d.en Gizbert de Rius* i el *d.en Miquel Talens* (1382), el *d.en Guillem Sema* i el *de Na Borrassa* (1505), el *de Na Aznara* (1570), el *d'Abellar* i els *de Terra Murada*.

Fondo del Bruch (1906). Barranc on destaca la presència de l'ericàcia d'aquest nom.

La Foya d.en Rovjra (1382). *La F. de Cansalada* (1505). Les Foyes de Castelló (s. xvii). Cansalada és un sobrenom que ha resistit durant segles en Carcaixent.

Partida del Forn de la Punta (1746). D'un forn de coure pa.

P. dels Garroferals de Tamarit (1632).

P. del Camí de les Gavarreres (1570). Senyalat per la presència d'aquesta rosàcia, la gavarrera.

Partida de la Gavatxa (1833). Sembla al·ludir a la propietat d'una francesa.

Lo Gorch (1472). «*Partida vulgariter nuncupata lo gorch*» (1570). «*El Gorc, sitio que sirve de esguazador para que vuelva a tomar curso el Barranco de Barcheta*» (1760).

Territori de la Hueta (1505). Probablement una propietària del llinatge Huet (Huguet), de fora de Carcaixent, ja que ací tal llinatge no el tenim documentat fins el s. xvii.

Partida de la Jonquera. Situada en la muntanya, a la part més oriental del terme, desconec el motiu d'aquest topònim. Potser la presència destacada d'un joncar quan van batejar la partida.

Territori de les Jovades (1505). «*Partida de les Jovades o pont de la albarda*» (1505). Possiblement per algunes explotacions primitives conegudes per la unitat de superfície agrària usada per a fixar la seua extensió. Així hi ha una altra partida que es diu «*de la Mitja Fanecada*».

Territori del Jutglar (1570). —*del Chuglar* (1726). —*del Giular* (1758). *Partido de Chiular*, i *del Chiular* (1790). —*del Chuclar* i —*del Chular* (1883). *Partida del Chiular* (1906). *El Xiular* (amb *x* palatal africada sorda). De l'ofici d'un propietari destacat. De fet, tenim documentat un Pere, joglar d'ofici, habitador d'Alzira en 1248, i un Acen Maymó, «jutglar de Benimusem», en 1507. Un com aquests pogué ser l'epònim.

Partida de les Laurades (1570). —*dels Lauradets* (1570). —*de los Llaurats de Diego* (1616). D'unes terres conreades a la part de la muntanya, «*dalt en el Realench*», «*affronten ab muntanya a totes parts*». El llinatge Diego el tenim documentat des de 1572.

Partida del Llidoner de Botifarra (1800). —*del Llidoner* (1844). Un arbre guió i un sobrenom local.

Partida del Camí dels Magraners (1570).

La Marjal. *Territori de la Marial* (1453). *La M. de Cugullada* (1570). Hi ha també pel mateix temps la *Marjal d'en Grau*, la *d'en Mediana* o *Mediona*, la *de Olmedes*, la *d'en Rovira*. *El Armajal*, cast. (1745), *La Marjal* (1883) i *La Marchal* (1906).

Territori de les Marjaletes (1570). *Les Marjaletes* o *Tretzenes* (1570). *Partida de les Marjaletes* (1719). *Les Marchaletes de Sant Roc* (1864). *Lès Marjaletes*.

Territori del Mas del Borreguello (1505). Topònim mossàrab que prové segurament d'una explotació agrària de l'Edat Mitjana. Subsistí fins el segle XVII o XVIII.

Partida de Matamoros (1906). Una antiga tradició hi situa una acció bèl·lica entre moros i cristians abans de la Reconquesta.

Materna, alqueria (1248). *Partida de Materna* (1636). Topònim de clara ascendència romana.

Partida de la Mitja Fanecada. D'un primitiu conreu en la part muntanyosa senyalat entre terres inculcades.

Partida dels Mitjans. *Els Mitjans* i *Les Mijanes de la Coma* (1570). *Els Michans* (1906). Probablement té l'origen en el fet de ser terrenys intermedis entre terres d'altra qualitat. Vegeu DCVB i COROMINES: *Estudis* I, p. 235, N° 140.

Partida del Moit del Empedrat (1844). Situat junt al poble, en les afores, l'empedrat al·ludeix a un paviment especial fet per facilitar-ne l'accés en les temporades de pluges.

Partida del Mont Blanc (1906). Probable castellanisme per *mont arrabassat* destinat a la repoblació.

Partida de la Muntanyeta. Immediata al barri d'aquest nom.

La Muntanya de la Cova de les Maravelles (1779).

El Montot. <ll. Monte altum? V. COROMINES, *Estudis*, I, 137.

La Mota (1570). Al·ludeix a un dic de protecció contra el desbordament del riu en les vingudes.

La Muntanya (1570) = El Realenc. *Territori de la Muntanya de Cugullada* (1570). *La Muntanya d'en Latiner* (1570). Latiner és un llinatge documentat ací des del segle XIV. *Muntanyes del Convent d'Aigües Vives*.

Partida dels Murons (1453). Reminiscència d'unes construccions defensives de l'Edat Mitjana en plena Horta.

Territori dels Noguers (1505). *Els Noguers* o *Salt del Teular* (1570). Actualment, en relació amb aquesta partida, hi ha un *camí dels Anouers*. Foren arbres insígnia d'aquest paratge. Salt es deu entendre ací com bosquet, del ll. «saltum».

Partida Nova (1883). *P. Nova del Teular* (1906).

Partida dels Olms (i també Oms) *de Belsa* (1636). *P. dels Oms de Belsa* o *Coma* (1864). *P. dels Oms* (1883). El llinatge Belsa el tenim documentat des del primer terç del segle XV. Els oms marquen ací la partida.

Partida de la Orta (1570). S'entén *la Orta dels Cent*.

Lo Pantano, un troç de terra dit — (1605). *Partida del Pantano* (1758). Caracteritzada per la presència d'un pantà.

Partida de la Paridera (1668). En La Barraca. D'un corral on paria el bestiar.

Partida del Racó de la Mesquita o de Poca Sangre. Pertangué al terme d'Alberic fins a 1856, quan l'estrangulament d'un meandre del riu la deixà a la part dreta del seu curs i fou agregada al terme de Carcaixent. Actualment es diu *P. de Poca Sangre o de Mesquita*. Caldrà escatir si aquest darrer nom és un antropònim (cognom o sobrenom) o un topònim (referència a una de les mesquites que existiren per estes terres abans de la Reconquesta).

Partida dels Partidors (segle XVIII). *P. del Partidor Nou* (1906). *P. del Partidor del Pantano* (segle XVIII). *P. del Partidor de Riello* (llinatge documentat en Carcaixent des del segle XVI). Al.lu-deixen a certs dispositius usats per partir l'aigua de reg distribuint-la en diversos canals.

Partida de la Parreta (1505). Un altre arbre insígnia.

Partida de Pasicos (1739). — *de Pasicos* (1844). — *de Pasicos* (1864). Sembla un antropònim, sobrenom castellà d'algun propietari de passa curta.

Partida de la Pedrera (1906). *La Pedrissa d.en Barral* (1505). *Los Pedrissos* (1570).

Partida de la Perera (1570).

Partida de la Pileta (1883). — *de la Pileta de Callà* (1906). En plànols oficials més moderns, — *del Colla* i — *de la Colla*. *Callà* sembla un apòcope de «callar» o de «callada», probable sobrenom d'algú relacionat amb la possessió o l'ús de la pileta o abeurador. En 1883 tenim documentada també una *Partida de les Piletas*.

El Pinar dels Flares (1851). Originàriament dels dominics de Xàtiva, pertangué molt poc temps al terme de Carcaixent.

Partida del Pla (1906). Extensió conreada de terres altes més o menys planes a la part muntanyosa del terme. Són prou nombrosos els *plans particulars*:

- Pla del Barranc de la Font de Carcaixent (1906).
- Pla d'en Brunet (1906).
- Pla d'en Canader (1570).
- Pla de Carcaxent (1570).
- Pla d'en Coll (1453).
- Pla de la Cova de les Maravelles (1906).
- Pla de Dalt.
- Pla d'en Foyos (1570).
- Pla de la Judieta.
- Pla de la Galiana (1906). El determinant sembla un antropònim. El llinatge Galiana el tenim documentat en Carcaixent des de mitjan segle XVII. Però encara que el topònim és de documentació recent, no és impossible que existira submergit referint-se a una *galiana*, «cañada» per als ramats transhumants que travessaven el nostre terme per la part de llevant.
- Pla de la Hueta (1505).
- Pla d'en Juan (1570).

- Pla de Mula (1906). Probable antropònim, no documentat, com no siga deformació de Mura, llinatge documentat a mitjan segle xvii.
- Pla de Muncada (sic) (1505).
- Pla de la Muntanya (1570).
- Pla de la Muntàuda (Montaguda) (1570). Propietària del llinatge Montagut, documentat des de mitjan segle xv.
- Pla del Puig Gros o Plantada de Spunyes (1570). Plantada = plantació d'arbres. Espunyes, llinatge arrelat des del segle xiv.
- Pla del Realenc (1906).
- Pla de Reus (1906). És d'en Reus, llinatge arrelat des de mitjan segle xvi, amb diversos propietaris de terres inscrits.
- Pla de la Serratella (1505).
- Pla de la Sima de l'Aigua (1906).
- Pla del Taverner (1570).
- Pla del Toll (1505).
- Pla del Toçal de la Batalla (1570). «*Afronta [...] ab el Barranch Ample*». A la batalla al·ludida ens referim en altre lloc.
- Pla del Tossal d'en Camps (1570).
- Pla del Tossalet (1570).
- Pla de la Vila (1570). La vila llavors era Alzira.
- Pla de les Vinyes (1570).
- Pla de les Vinyes de Cugullada (1505).

Partida de les Plantaes (1812). Plantacions d'arbres.

Partida del Pont d'Arnau (1726).

Partida del Portal de Santa Ana (1800).

Partida del Pont del Molí (1758).

Territori del Pont Major (1570). Sobre el Barranc de Barxeta.

Partida del Pont de la Gavatxa (1900).

Partida del Pont de Lloret (1844).

Partida del Puig Gros (1570).

Territori dels Quadrons (1505). *Els Quadrons de Sent Sabastià* (sic) (1570). *El Quadró* (1758). Diminutiu de «quadra», unitat de conreu, recorda una parcel·lació de terres de regadiu, potser condicionada per motius de colonització.

Quarter de la Orta del Cent (1387). Constituit per l'agrupació de les terres pertanyents a quatre llocs habitats: Ternils, Benimaclí, Carcaixén i Cogullada.

Partida dels Quatre Camins del Pla (1726). *Els Quatre Camins* (1906).

Partida de Rafalmoix (s. xv). On se situa un camp propietat d'un habitador de Carcaixén (AMA, Baldufari de la Peita del segle xv, fol. 210v). Sembla que és lloc enclavat actualment dins el terme d'Alzira. Deixe als arabistes l'etjudi d'aquest topònim.

Els Racons. Territoris compresos dins els bucles que formen els meandres del riu o en llurs immediacions. Són prou nombrosos. Heus-ne ací la relació:

- Racó de l'Alborgí (1906).
- Racó del Bosquet.
- Racó de la Ferradura (1605).
- Racó de la Maragua.
- Racó de la Mesquita (i de Mesquita) o Poca Sangre (1855). En 1245, Jaume I dóna al capítol catedralici de València la mesquita i el cementeri moro de Benivaire, situat en les immediacions d'aquest «racó», junt al Camí de Càrcer. Caldrà escatir si el «mesquita» determinant d'aquest topònim és un temple o un antropònim.
- Racó del Pantano (1844).
- Racó de Paquets (sobrenom d'un propietari).
- Racó de la Pedra de Sant Sebastià (1653). Recorda una antiga ermita, probable successora d'una «ràbita» hispano-musulmana.
- Racó de la Pedra (1906).
- Racó de Sent Sabastià (sic) (1570).
- Racó de Selma (1739).
- Racó de Selma o de la Maragua.
- Racó de Terra Murada o Vall Travesser (1739). Ací es confon el record d'una explotació agrària fortificada de l'Edat Mitjana i una obra de defensa contra les vingudes del riu.
- Raconada de Tora i Territori de Tora (c^a 1450). Raconada del Toro (1570). Racó del Toro (actual). «Tora» és terra d'al.luvió més alta que la que l'envolta, cosa que s'adiu bé amb la morfologia d'aquest paratge. Fenòmens d'assimilació fonètica i d'analogia convertiren «*torra*» en «*toro*» designant els dos noms la mateixa cosa. Sembla que el nom del Toro que fou lloc habitat a l'altra vora del riu sofrí també el canvi que indiquem.

Raconada del Alborgí (1458). «[...] *la raconada vulgarment dita del alvorchí* » (1579).

Racó de la Torreta (1800). Probablement, forma residual de la medieval Torre Murada, desapareguda.

Hi ha dues partides que s'anomenen *racons*, però que no ho són de riu sinó de *mun-tanya*.

La partida del *Racó del Portitxol* («Portichuelo» en el pla oficial) i la *Partida del Racó Verd* (1668), totes dos en el territori de La Barraca d'Aigües Vives.

Los Reals (una vegada, Reyals), *partida de* — (1505). *Lo Real d'en Ordeig* (1505). «[...] *un realet o corral*» (1570).

El Regolf de la Font, «*partita dicta*» — (1665). *Partido del Regolf* (1790).

La Rota i *Les Rotes* (1570). *La Rota del Cayotar* (canyar) (1454). *La R. d'en Foyos* (1505). *La R. Larga* (1455). Rota (< *ll.rupta*) participi passat arcaic de rompre, és nom que hom donava a parcel·les posades en cultiu per primera vegada enmig de terres ermes o verges.

Territori de Ruçafa (1505). «[...] *territori de Benimaclí als àlbers de Ruçafa*» (finals segle XV). Es pot interpretar com jardí o parc (àr. /*ar-ruçáfa*/). La presència dels àlbers abona aquesta versió. Tanmateix pensem que llavors ja existia el llinatge «Russafa» i podria tractar-se d'un antropònim, encara que ací no el tenim documentat per aquelles dates.

El Salobrar (1570). D'un sòl amb eflorescències salines.

El Salt dels Teulars o *Els Noguers* (1570). *El Salt de Robí* (1779). *El Salt* (1883). Crec que «salt»

té ací el significat arcaic de «bosquet», com el castellà *soto* (< ll. *saltum*). En 1570 tenim documentat el topònim «*Camí dels Anouers*» (= noguers), i en 1883, «*El Bosquet*».

Partida de Sant Antoni.

Partida de Sant Roch o dels Ternils (sic) (ARV, Bailia, A, exp. Amort. 864). En 1758, *Partida de Sant Roch*, sense més.

Territori de la Ermita de Sení Sabastià (sic) (1505). Desaparegut. Per la seua situació en terres que pertangeren a poblats musulmans i per l'advocació a la qual fou dedicada després de la Reconquesta, pense que esta ermita pot ser successora d'una «ràbita» hispano-musulmana. (Vegeu TORRES BALBÀS: «Ràbitas hispanomusulmanas», en *Obra Dispersa* I, 4, p. 157).

Territori de Santa Bàrbara (1752).

Territori de Santa Maria d.Aigües Vives (1796).

Partida de la Sarguera (1570). *La Serguera* (sic) (1706). *Partida de la Serguera o del Chirell*. Sarguera és el lloc caracteritzat per la presència de la salicàcia d'aquest nom. Chirell és un hàpax en la meua documentació. Sembla l'adjectiu «girell» substantivat, però no tinc clar què pugja significar ací.

Territori dels Sarts (1570). *Els Sars* (i també Sarts) *de Benimaclí*. Sembla referir-se a propietaris sards de nació o del llinatge que té Sard de cognom. De fet, tenim documentat de finals del segle XVI a finals del XVII, diverses persones de cognom Manca, un dels quals es declara literalment «de nació sardo». També coneixem un Juan Sart, síndic i procurador del Monestir de Valldigna, el qual intervé en un arbitratge per l'any 1570; i un misser Andreu Sart, doctor en lleis, el qual, pels anys 1486-1493, actua entre els oligarques que governen la ciutat de València. Però no coneixem una relació directa d'algú d'ells amb les terres que integren esta partida.

Territori de la Cenia (1570). *La Cenia de Cuguçada* (1570). *La Cenia d.en Gibert*, alternant amb *Gizbert* (1505).

Partida de la Serratella (1570). *La Serretella* (1906). Actualment, l'ús vacil·la entre les dues formes.

Les Sorts (1570). *Sorts Majors* (1453). *Sorts d.en Coll* (1505). *La Sort de Na Vallesa* (1570). Topònim desaparegut. Es refereix als trossos de terra resultants d'un repartiment primitiu o d'una parcel·lació antiga.

Partida del Taronger de Salom (1758). Anterior a la introducció de l'explotació intensiva d'aquest arbre en plantacions monoculturals, es veu que era prou rar com per servir, aquest taronger de Salom, de característica distintiva d'una partida rural. Avui no existeix aquest topònim.

Territori de la Talaya (1505). *Territori de la Talaya o la Capella* (1570). Desaparegut. Probablement, la construcció des de la qual hom podria talaiair l'horta seria una ermita o capella desafectada al culte, de les quals hi ha memòria d'algunes.

Els Terços, partida de (1625). *Els Terços de Torra* (= torre) *Murada* (1485). *Els Terços de Terra Murada* (1570). «...terra que fa cens a la terça part dels fruits» (1453). «...un troç (de terra) de terços (1667). En 1662, el senyor de la Pobla Llarga al·lega la possessió immemorial del dret de cobrar «lo terç Delme de tots i qualsevol género de fruyts que es cullen en una partida dita Los Tersos de Pobla Llarga...». És la interpretació més autèntica. Cabria, també, que foren terres es-

pecialment afectades al pagament de la regalia del Terç-Delme. No és tan probable que es tractés de terres cedides en parceria al terç dels fruits. Tampoc es pot aplicar al cas la notícia que trobem en LAUTENSACH: Geografia, 1967, de cultiu al terç: un any de conreu i dos de guaret, perquè ací es tracta de regadiu.

Territori de Torre Murada. Torra Murada (1453). Torre Murada i Terra Murada, alternant (1492). Terra Murada (1505). Desaparegut el segle passat. Fa referència a una explotació agrària medieval fortificada.

El Terrer Blanch (finals del segle XVIII). Partida del Terrer de Perayre (1812). Paratge caracteritzat per aflorar-hi una clapa de greda o terra de paraire.

El Teular (1505). Els Teulars (1570). El Teular, partida de (1758). Taular (1906). Teular, actualment. Caracteritzada per l'indret on es dedicaven a la fabricació de teules aprofitant «in situ» jaciments de primera matèria.

Partida de la Timora i Umbria de la Timora. Del nom d'una propietària del llinatge Timor, documentat ací des del segle xv. En algun plànol oficial, Timona.

Partida de Tisneres o Tretzenes (1505). Tizneres (1570). Ignore quina relació pugua tenir amb el lloc el concepte de *tisnera* definit en el DCVB. Serà una deformació de *tretzena*? Quant a aquest darrer nom, pense que expressa la participació del senyor del domini directe en els fruits de la terra. Vegeu més avant unes altres «Tretzenes».

El Toll (1505). El Toll o Pla del Puig Gros (1570). El Toll, partida de (1758). El Toll de Çaydı (1570). El Toll de Na Coloma (1570). El Toll de Padi (1570). El darrer sembla una mala lectura de Çaydı. Al.ludien a clotes on es recollia l'aigua de pluja.

Partida del Toro (1883). Tora és l'única forma que llegim en el Llibre del Repartiment, on apareix repetidament en diverses adjudicacions. «*En Tora huyt fanecades e miga*» (1505). «*Raconada de Thora*» (1507). «[...] *en lo territori de thora sis fanecades de terra olivar*» (1507). El mateix any 1507, Azmet Çuleyme al. Barbeta ja té terra en «*thora*» i en «*lo thoro*». Llavors trobem també «*lo loch del Thoro*» i el «*territori del Thoro o de Benibardeny*». «*Tora*» subsisteix durant més de dos segles fins que apareix alternant amb «*toro*», forma que acaba per substituir-la totalment. En 1790 i en 1883 encara hom descriu en el títol de propietat alguna finca com situada en Tora. Recordem que «*tora*» és la terra d'al.luvió que sobreix en altura respecte a la dels voltants, concepte que correspon a la morfologia d'aquest paratge. «*Tora*» i «*toro*» es pronunciarien en el parlar local de forma molt semblant i l'analogia faria la resta en el procés de canvi.

Territori de Torra Murada (1453). Torre Murada (1505). Heretat de Torre Murada (1512). Desaparegut. Ja hem dit que al.ludeix a una explotació agrària medieval fortificada.

La Torreta, alqueria de la — (1628). Partida de la Torreta de Terra Murada (1727). Partida de la Torreta (1758). La Torreta (1883). Sembla un residu fundiari de la primitiva Torre Murada el qual dóna nom en l'actualitat a una partida rural.

Les Tretzenes (1453). Les Tretzenes o Marjaletes (1505). Les Tretzenes (1570). Terres censades a la tretzena part dels fruits. Nom de partida rural desaparegut amb el fet socio-econòmic que l'originà.

Els Valls, partida de (1779). Prengué nom d'unes obres de defensa o dics de contenció contra les vingudes del riu: «*Lo vall que està fet a Sent Sebastià per sguardar del riu Xúquer*» (1596). *Partida del Vall Travesser o Vintena (1738). El Vall de Lloret (1911).*

El Vedat (1883). Tros de muntanya reservat. Hi ha un vèrtex geodèsic.

Partida de la Venta (segle XVIII). No identificada.

Partida de Vilella (1458). Del nom de l'alqueria anterior a la Reconquesta que apareix en el Repartiment.

Partida de les Vintenes (1494). *Les Vintenes o Territori de Les Clotes* (Baldufari segle xv, 82 vº). *Les Vintenes* (1796). *Les Vintenes de les Marjals d'en Rovira* (1570). *Les Vintenes* (1844). Actualment, *La Vintena*, Vintena Alta, Vintena Baixa. Terres tengudes al pagament d'un impost de la vintena part de les collites, motivat per l'establiment o ampliació de la xarxa de recs en el segle xv.

Partida de les Vinyes de Ternils (1570).

Partida de la Bolteta (1844). *La Volteta* (1906). En un antic regadiu, particularitat topogràfica del territori.

*Indrets presos generalment com a punts d'orientació:
camps, heretats, horts, accidents topogràfics, etc., molt coneguts*

L'abeurador de les coves del Tossalet d'en Camps (1634). *L'abeurador de Bonastre* (segle XVIII). En la zona muntanyosa, vora la «vereda» que travessava el terme, procedent de la «cañada» de Múrcia.

Alt de la Mallada d'en Lleó (Llinatge arrelat des de 1596 fins mitjan segle XIX). *Alt de la Mallà de Lleó*. En els plànols oficials, «Alto de la Majada del Lleó» i «Alto de la Milla del Lleó».

Alt de la Perereta (1906).

Alt d'en Seguret (1512). En els plànols oficials, «Alto del Seguret» i «Alto del Segurel».

L'Alt de la Vinya. En un vèrtex del perímetre del terme, recorda un cultiu que ja no existeix.

Els Alts (1570). Desaparegut. Sembla que al.ludia a trossos de terra llaurats en la part muntanyosa del terme.

L'Arcada d'en Lleó. Al pla oficial, «Arcada del Lleó» (1906). Probablement al.ludeix a un aqüeducte construït per un propietari del llinatge Lleó.

L'Avalladeta (1570).

L'Avenc dels Dos Forats.

Les Basses (1570). *La Bassa o Toçalet* (1570). *La Bassa d'en Alcover* (1570). *La Bassa de Boscà* (1883). *La Bassa d'en Camps* (1570). *La Bassa de Grau* — en la Serra d'Alazarch (1455). *La Bassa Pregona* (1382). *La Bassa del Puig* (1739). *La Bassa del Rey* (1458). *Les Basses roges* (1883), en la cartografia oficial posterior convertit en els barbarismes «Bales Roches» i «Balsas Rochas». Item més: *La Bassa de Na Scolana* (1570), *La Bassa d'en Talens* (1570), *La Basseta* (1570), *Les Bacetes* (1750), *Bassetes* (1769) i *Basetes* (1883).

El camp d'en Bernat Brescha (1382), el *d'en Jacme Buades* (1382), el *d'en Gujllémó Buades* (1382), el *d'en Canader* (1505), el *d'en Apparici Cardona* (1382), el *d'en Guillem Cuquo* (*Cucó*) (1382), el *d'en Berthomeu Durà* (1382), el *d'en Pere Garcia* (1382), el *d'en Andreu Garrigues*

(1382), el *d'en Arnau Vilar* (1382), *El Camp del Cavaller* (1505). *El camp del Cavaller o de la Castellona* (1570). *El camp del Jutglar* (1505). *El Camp Rabiós* (1505), probablement «del Rabiós», antropònim. *El Camp del Safrà* (1812). *El Camp d'en Squerri* (1570).

El Carrascal de Bernat Llorens (1570).

Cases de camp (en horts i heretats). *La casa de l'Arrossero* (1906), *la del Barraquero* —nadiu de La Barraca— (1906), *la de Bonastre* (1722), *la de Capdolç* (1906), *la de Carreres* (1653), *la de Enganya-aeules* —al plànol oficial, Engañateules—; *la casa dels Gallos*, *la del Guarda*, *la del Cosaco*, *la de Fernandet*, *la de Mesquita*, *la del Montañés*, *la de Salom*, *la del Saboner*, *la de Vives* (1906). *Les Cases d'Alberola*, *les de don Bernardo*, *les de Chorro*, *les de Ribera*, *les del Segonero*, *La Caseta de Carlets d'Albal*, *la de Consumos*, *la dels Partidors*, —de l'aigua de reg—, *la del Polit* (1758), *la de les Vinyes* (1812).

Coves de la Muntanya. *La Cova de l'Anell*, *la Cova de l'Anella* (finals segle^{xviii}), *la Cova de la Caiguda*, *la del Cau Raboser*, *la dels Cubilars* —castellanisme per «de les Mallades»— (1668), *la cova del Duch* —d'un ocell rapinyaire d'aquest nom— (1570), *la cova dels Forats*, *la de la Gombava* —dona del llinatge Gombau— (1668); *la cova del Garrofer*, *la del Llidoner*, *la cova de les Maravelles* (sic), *la cova del* —d'en— *Seguret* (1906), «*apellada de Segurat*» en 1454 i *de Siguret* en 1555. Finalment, *la Cova de Xarta*, *els Covatxons*, *Lo Covarcho de Cosme Garrigues* (1555), *les Coves de la Terreta* —terreta de fregar— i *les de l'Almàssera* (1745), i *la Coveta d'en Olmedes* (1454).

El Cubert de Carreres.

El Cubert de Porra (sobrenom del primer propietari).

L'Ermita de don Matias.

L'Ermita del Saragossà.

L'Ermita de Sent Sabastià (sic) (1570). Desapareguda.

L'Esgolador (1906). Rossegador, esvarador, pendís de la muntanya per on es baixen coses (pins, etc.).

Els Esgarranys de Ganga. Paratge per on el riu sol trencar el marge en les vingudes. No tinc clar encara si Ganga és un sobrenom o una deformació del cognom Gongga, llinatge arrelat ací des del segle xvii.

Fonts. *La Font d'Agost* (1662), *la del Barber* (1570), *la de la Barcella*, *la de La Barraca*, *la del Botet* (del boter?), *la del Canut o dels Covarxos*, probablement d'en Canut, *la de Carcaixent* —que abastia d'aigua potable la població— dita també *Font de La Parra* (1659); *la Font d'en Carmencó* (1382), *la del Convent* —d'Aigües Vives—, *la dels Cucons* —la família Cucó— (1630); *la Font de la Falzia*, *la de l'Herba*, *la Font Jordana* —probablement de Na Jordana o dels Jordà, llinatge assentat a Carcaixent des del segle xv (1779) i, finalment, *la Font del Sapo* (1906).

Les heretats. *La Heretat de la Canal* (1570). *La de la Morereta* (1740). *La de Mossén Guillem Martorell* (1570). *La Heretat d'en Pati Truxa* (1570). Pati deu ser una mala lectura per Pau, Pau Truxa, propietari ben documentat per altra banda. *La Heretat del Realenc dels PP. Dominics de Xàtiva*, coneguda per *Pinar dels Flares* (1852). *La Heretat de Terra Murada*, abans Torre Murada (1570). *La Heretat de la Torreta* (segle xviii).